

Til lovforslag nr. L 185

Folketinget 2009-10

Betænkning afgivet af Retsudvalget den 20. maj 2010

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om tv-overvågning

(Udvidelse af adgangen til tv-overvågning for boligorganisationer m.v. og idrætsanlæg)

[af justitsministeren (Lars Barfoed)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 7 ændringsforslag til lovforslaget. Justitsministeren har stillet ændringsforslag nr. 7. Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 2, 4 og 5. Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1, 3 og 6.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 24. marts 2010 og var til 1. behandling den 12. april 2010. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Retsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 4 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og justitsministeren sendte den 18. januar 2010 dette udkast til udvalget, jf. REU alm. del – bilag 237. Den 24. marts 2010 sendte justitsministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra:

Ejendomsforeningen Danmark,

Foreningen af Lystbådehavne I Danmark og Dansk Sejlunion,

Forsikring & Pension og

TEKNIQ.

Justitsministeren har over for udvalget kommenteret henvendelserne.

Deputationer

Endvidere har SikkerhedsBranchen mundtligt over for udvalget redegjort for deres holdning til lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 20 spørgsmål til justitsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger

Et *mindretal* i udvalget (S og SF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de under nr. 1, 3, 6 og 7 stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* i udvalget (V, KF og Christian H. Hansen (UFG)) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det under nr. 7 stillede ændringsforslag.

Et *tredje mindretal* i udvalget (DF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de under nr. 2, 4, 5 og 7 stillede ændringsforslag.

Et *fjerde mindretal* i udvalget (RV, EL og LA) indstiller lovforslaget til *forkastelse*, men vil stemme for de under nr. 1, 3, 6 og 7 stillede ændringsforslag.

4. Politiske bemærkninger

Venstres, Socialdemokratiets, Dansk Folkepartis, Socialistisk Folkepartis og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget og Christian H. Hansen (UFG) ser positivt på, at justitsministeren på baggrund af de kommende erfaringer med de nye regler vil vurdere, om der er grundlag for at give videre muligheder for tv-overvågning, herunder for så vidt angår havne.

I den forbindelse anerkender V, S, DF, SF, KF og Christian H. Hansen, at der ikke har været den nødvendige tid til at vurdere det konkrete ændringsforslag, der vil give havne mulighed for at foretage tv-overvågning af frit tilgængelige områder, på nuværende tidspunkt.

Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget udtaler, at lovforslaget skal gøre det muligt for boligorganisationer i udsatte boligområder at tv-overvåge offentligt tilgængelige områder. Formålet er at opklare forbrydelser og højne trygheden ved at virke kriminalitetsforebyggende.

Der er ikke entydigt forskningsmæssigt belæg for at sige, at tv-overvågning virker præventivt eller kriminalitetsbekæmpende. Til gengæld mener SF ikke, at man kan sidde overhørigt, at mange boligselskaber melder om stigende utryghed og kriminalitetsproblemer og har et ønske om at kunne tv-overvåge. Dertil kommer, at praktiske erfaringer fra Mjølnerparken, der døjede gevaldigt med påsatte brande i kældrene, eller Skallerup, der kom hærværk til livs, viser, at kameraer kan have en effekt.

SF finder, at borgere i almene boligområder har krav på tryghed i deres næromgivelser, og derfor er SF også positivt indstillet over for forslag, der gør det lovligt med tilladelse fra politidirektøren at opsætte tv-overvågning af udvalgte områder.

Men tv-overvågning alene gør ikke en afgørende forskel. Det risikerer bare at flytte problemerne, og derfor er det nødvendigt at tænke tv-overvågning ind i en helhedsplan, hvor de omkringliggende boligområder inddrages. Beboermassen i alment boligbyggeri er mangfoldig. Den tæller også udsatte personer med psykiske sygdomme og mennesker, der er kriminalitetstruede. Men de problemstillinger, der følger i kølvandet på at huse de mennesker, forsvinder ikke, ved at vi sætter kameraer op. Det er derfor afgørende, at der lægges en forpligtende boligsocial plan i samarbejde mellem kommune, politi og boligselskab, som tager fat på at løse årsagerne til kriminaliteten. Det har man gjort frivilligt i Skallerup, hvor man netop opdagede, at kriminaliteten flyttede til nærliggende boligområder.

På ovenstående baggrund finder SF således, at en sådan boligsocial plan skal være et lovkrav – det er helt urimeligt, at boligselskaberne hænger på at løse alle problemer selv, ligesom beboerne ikke skal påføres ekstraomkostninger, fordi de udviser samfundsansvar og rummer udsatte og kriminalitetstruede i beboermassen. I SF havde vi også gerne set, at ministeren havde afsat en pulje til kameraer, så beboerne ikke selv skal pålægges udgifterne hertil. Kameraerne må i forvejen kun sættes op efter en kriminalpræventiv vurdering. Det vil sige, at der skal være et konkret problem. Overvågning må kun finde sted, indtil problemerne er løst. Da det er politiet, som er inde over de vurderinger, ville det være fornuftigt, om det også var politiet, som lå inde med kameraerne, så det enkelte boligselskab ikke skulle punge ud hver gang. Boligselskaberne har jo i forvejen en anstrengt økonomi.

Endelig vil SF gerne påpege behovet for en evaluering af lovforslagets virkninger, således at vi kan få mere viden om, hvordan kameraerne virker i de involverede boligområder.

SF finder, at det er særdeles tilfredsstillende, at det er beboerdemokratiet, der afgør, om der hos politiet skal søges om tilladelse til at opsætte kameraer. Det er afgørende, at beboerne er involveret, da en opsætning af kameraer jo går meget tæt på deres hverdag. Det er ligeledes positivt, at det er politiet, der tager endelig stilling til, om der skal opsættes kameraer, og at det er en forudsætning, at der skal være problemer af en vis væsentlighed i området, således at vi ikke oplever en fuldstændig uhæmmet opsætning af kameraer. SF havde imidlertid ønsket, at det udelukkende var politiet, der stod for opsætning af kameraer, og ville gerne have stillet ændringsforslag herom. Vi synes også, at en tilladelse for 5 år ad gangen

er for meget, og stiller ændringsforslag om, at denne periode nedsættes til 1 år, da det er vigtigt med jævne mellemrum at lave en vurdering af, om problemerne er løst og kameraerne skal ned – eller om der skal andre tiltag til for at løse problemerne i området.

SF ønsker, at der skal være en optimal sikkerhed omkring optagelserne, således at der er en garanti for, at ingen uvedkommende kan se optagelserne. SF stiller derfor ændringsforslag om kryptering af optagelserne, således at det kun er politiet, der har adgang til dem. SF havde også gerne set, at der blev stillet krav til, at optagelserne skal være af en vis kvalitet, således at de også senere kan bruges i strafferetlig efterforskning. Endelig mener SF også, at det er vigtigt, at Datatilsynet kan føre effektiv kontrol med den nye ordning, og er bekymrede ved, at de forøgede opgaver ikke følges af forøgede ressourcer til Datatilsynet. Det er uhensigtsmæssigt, at der i årevis er blevet presset nye opgaver ned over Datatilsynet, uden at der er fulgt ressourcer med.

SF finder i lighed med høringsvaret fra Institut for Menneskerettigheder, at der bør etableres en klageordning. Det er ikke fornuftigt, at klager over kameraer, som politiet har givet tilladelse til er blevet sat op, behandles af Rigspolitiet selv.

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurinn og Sambandsflokkurinn var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

5. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Til titlen

Af et *mindretal* (SF), tiltrådt af et *andet mindretal* (S, RV, EL og LA):

1) Titlen affattes således:

»Forslag

til

Lov om ændring af lov om tv-overvågning og lov om behandling af personoplysninger

(Udvidelse af adgangen til tv-overvågning for boligorganisationer m.v. og idrætsanlæg)«

[Korrektion af titlen, jf. ændringsforslag nr. 6]

Af et *mindretal* (DF):

2) Titlen affattes således:

»Forslag

til

Lov om ændring af lov om tv-overvågning og lov om behandling af personoplysninger

Ny paragraf

(Udvidelse af adgangen til tv-overvågning for havne, boligorganisationer m.v., idrætsanlæg og kommuner)«
[Korrektion af titlen, jf. ændringsforslag nr. 4 og 5]

Til § 1

Af et *mindretal* (SF), tiltrådt af et *andet mindretal* (S, RV, EL og LA):

3) Nr. 1 affattes således:

»1. I § 2 indsættes som *stk. 2 og 3*:

»*Stk. 2.* Politidirektøren kan uanset bestemmelsen i § 1, stk. 1, efter ansøgning give boligorganisationer og foreninger m.v., der repræsenterer husstandene i et boligområde, tilladelse til at foretage tv-overvågning af det pågældende boligområde og af arealer, som ligger i direkte tilknytning hertil, når overvågningen er væsentlig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse. Det er en betingelse, at kommunalbestyrelsen, politidirektøren og den pågældende boligorganisation m.v. i fællesskab udarbejder en plan for bekæmpelse af kriminaliteten i boligområdet. En tilladelse kan gives for højst 1 år ad gangen.

Stk. 3. Politidirektøren kan uanset bestemmelsen i § 1, stk. 1, efter ansøgning give ejere af idrætsanlæg tilladelse til at foretage tv-overvågning af anlæggets indgange, facader, indhegninger m.v. og af arealer, som ligger i direkte tilknytning hertil, når overvågningen er væsentlig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse. En tilladelse kan gives for højst 1 år ad gangen.««

[Indsættelse af en bestemmelse om, at der, forinden en tilladelse til tv-overvågning gives, skal udarbejdes en plan, som kommune, politi og boligorganisation m.v. laver i fællesskab for, hvordan kriminaliteten i det pågældende område bekæmpes, og at der indføres en begrænsning i perioden for tilladelser.]

Af et *mindretal* (DF):

4) Efter nr. 1 indsættes som nyt nummer:

»01. Efter § 2 indsættes:

»§ 2a. En kommunalbestyrelse kan efter drøftelse med politidirektøren foretage tv-overvågning af offentlig gade, vej, plads eller lignende område, som benyttes til almindelig færdsel, med henblik på at fremme trygheden for personer, som færdes i området.

§ 2 b. Politidirektøren kan efter ansøgning give den, der har rådighed over et havneområde, tilladelse til at foretage tv-overvågning af det pågældende havneområde og af arealer, som ligger i direkte tilknytning hertil, når overvågningen er væsentlig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse. En tilladelse kan gives for højst 5 år ad gangen.««

[Indsættelse af en bestemmelse om kommuners adgang til at foretage tv-overvågning og udvidet adgang til at foretage tv-overvågning af havneområder]

5) Efter § 1 indsættes som ny paragraf:

»§ 01

I lov om behandling af personoplysninger, jf. lov nr. 429 af 31. maj 2000, som ændret senest ved § 2 i lov nr. 503 af 12. juni 2009, foretages følgende ændring:

1. Efter § 26 c indsættes:

»§ 26 d. En kommune må kun behandle billed- og lydoptagelser med personoplysninger, der optages i forbindelse med tv-overvågning omfattet af tv-overvågningslovens § 2 a, hvis

- 1) den registrerede har givet sit udtrykkelige samtykke til behandlingen eller
- 2) behandlingen sker med henblik på at fremme trygheden for personer, som færdes i det tv-overvågede område.

Stk. 2. Optagelser som nævnt i stk. 1 må videregives i de tilfælde, der er nævnt i § 26 a, stk. 1.

Stk. 3. En kommune skal slette optagelser som nævnt i stk. 1, senest 30 dage efter at optagelserne er foretaget.««
[Indsættelse af en bestemmelse om kommuners behandling af optagelser fra tv-overvågning]

Ny paragraf

Af et *mindretal* i udvalget (SF), tiltrådt af et *andet mindretal* (S, RV, EL og LA):

6) Efter § 1 indsættes som ny paragraf:

»§ 02

I lov om behandling af personoplysninger, jf. lov nr. 429 af 31. maj 2000, som ændret senest ved § 2 i lov nr. 503 af 12. juni 2009, foretages følgende ændring:

1. Efter § 26 c indsættes:

»§ 26 d. Billed- og lydoptagelser med personoplysninger, der optages i forbindelse med tv-overvågning omfattet af tv-overvågningslovens § 2, stk. 2 og 3, lagres krypteret.««
[Krypteret lagring af billed- og lydoptagelser med personoplysninger, der optages i forbindelse med tv-overvågning omfattet af tv-overvågningslovens § 2, stk. 2 og 3]

Til § 3

Af *justitsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

7) *Stk. 2* affattes således:

»*Stk. 2.* Loven kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland med de afvigelser, som de grønlandske forhold tilsiger.«

[Ikrafttræden i Grønland]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1 og 6

Ændringsforslagene indebærer, at billed- og lydoptagelser med personoplysninger, der optages af boligorganisationer m.v. samt idrætsanlæg i forbindelse med tv-overvågning om-

fattet af de foreslåede bestemmelser i tv-overvågningslovens § 2, stk. 2 og 3, skal lagres krypteret.

Til nr. 2, 4 og 5

Ad det foreslåede § 2 a om kommuners adgang til at foretage tv-overvågning

Tv-overvågningslovens generelle forbud mod tv-overvågning af områder, som benyttes til almindelig færdsel, omfatter ikke offentlige myndigheders tv-overvågning.

For offentlige myndigheder gælder forvaltningsrettens almindelige sagsbehandlingsregler og normer for god forvaltningsskik, herunder bl.a. pligten til kun at varetage saglige hensyn i forbindelse med myndighedsudøvelsen. Endvidere er offentlige myndigheder underlagt et almindeligt proportionalitetsprincip. Herudover finder persondatalovens regler anvendelse også for offentlige myndigheders behandling af personoplysninger, herunder i forbindelse med tv-overvågning.

For kommuners vedkommende fører persondatalovens regler og almindelige forvaltningsretlige principper til, at kommuner kan foretage tv-overvågning med henblik på at beskytte kommunal ejendom (f.eks. skoler, daginstitutioner, rådhus, busser, biblioteker, materielgårde m.v.) mod kriminalitet.

Det må derimod anses for tvivlsomt, om en kommune med hjemmel i kommunalfuldmagten kan foretage tv-overvågning af frit tilgængelige områder som f.eks. gågader, stisystemer og parkeringspladser med et generelt kriminalitetsbekæmpende sigte eller med det formål at skabe øget tryghed for kommunens borgere, jf. Folketingstidende 2005-06, Tillæg A, s. 5389.

Efter den foreslåede bestemmelse kan kommunerne foretage tv-overvågning med et generelt tryghedsskabende sigte. En kommune vil bl.a. kunne tv-overvåge områder, der benyttes til almindelig færdsel, og hvor der vil være behov for tryghedsskabende tiltag – f.eks. i en »gå i byen«-gade, der plages af uro og hærværk. Tv-overvågningen skal dermed have til formål at bidrage til, at borgerne kan føle sig trygge ved at færdes i det tv-overvågede område, idet de kan forvente, at overvågningen vil værne dem bedre mod overfald og anden personfarlig kriminalitet og mod hærværk og lign. Tv-overvågningen skal således – i samspil med kommunernes øvrige aktiviteter af generelt tryghedsskabende karakter – tage sigte på at fremme en almindelig følelse af (fysisk) tryghed, når borgerne færdes i det tv-overvågede område.

Da tv-overvågning efter den foreslåede bestemmelse alene vil kunne ske med det nævnte generelle tryghedsskabende formål for øje, vil det derfor falde uden for rammerne af den foreslåede ordning, hvis en kommune f.eks. opsætter kameraer i (foretager tv-overvågning af) et område, der benyttes til almindelig færdsel, med henblik på at afklare en mistanke om, at en eller flere bestemte personer begår socialt bedrageri. Det vil heller ikke ligge inden for rammerne af den foreslåede ordning at opsætte kameraer i et område, hvor der foregår kommunalt vejarbejde med det formål at kontrollere, om de kommunalt ansatte udfører arbejdet korrekt. Sådanne former for tv-overvågning vil ikke have til formål at fremme den ge-

nerelle tryghed for personer, der færdes i området, og vil derfor som nævnt falde uden for den foreslåede ordning.

Kommunerne kan efter den foreslåede bestemmelse alene tv-overvåge offentlig gade, vej, plads eller lignende område, som benyttes til almindelig færdsel. Kommunerne kan derimod ikke tv-overvåge private områder, herunder private veje og private fællesveje, med henblik på at fremme borgernes tryghed. En sådan tv-overvågning må iværksættes af beboerne i det pågældende område efter de foreslåede bestemmelser i tv-overvågningslovens § 2, stk. 2 og 3.

Det foreslås, at kommunerne inden iværksættelse af tv-overvågningen skal drøfte denne nærmere med politiet, som kan bidrage med særlige synspunkter, f.eks. med hensyn til hvor i kommunen der især kan være behov for en særlig tryghedsskabende indsats.

Det bemærkes, at politidirektøren efter tv-overvågningslovens § 4 a kan henstille, at offentlige myndigheder eller private foretager tv-overvågning i overensstemmelse med gældende lovgivning. Det er i det pågældende lovforslags bemærkninger til denne bestemmelse forudsat, at en offentlig myndighed i almindelighed efterkommer en sådan henstilling, medmindre der foreligger helt særlige forhold, jf. Folketingstidende 2005-06, Tillæg A, s. 7232.

Den foreslåede adgang for kommunerne til at tv-overvåge områder, der benyttes til almindelig færdsel, vil i givet fald alene være en mulighed for interesserede kommuner, men kommunerne er ikke forpligtede til at bruge muligheden, idet formålet med tv-overvågningen er at bidrage til kommunens generelle tryghedsskabende indsats over for borgerne. Det er derfor forudsat, at politiet ikke i medfør af tv-overvågningslovens § 4 a fremkommer med henstillinger til kommuner om at bruge den foreslåede adgang til at tv-overvåge som led i en generel tryghedsskabende indsats.

Der foreslås ingen ændringer af kommunernes gældende muligheder for efter almindelige forvaltningsretlige regler og principper, herunder reglerne i persondataloven, at foretage tv-overvågning f.eks. af kommunal ejendom med henblik på kriminalitetsforebyggelse. I disse tilfælde vil politiet som hidtil kunne komme med henstillinger i medfør af tv-overvågningslovens § 4 a.

Kommunernes tv-overvågning af frit tilgængelige områder vil i givet fald skulle ske i overensstemmelse med persondataloven m.v., jf. herom nedenfor.

Kommunerne vil i givet fald også være omfattet af tv-overvågningslovens § 3 a om pligt til skiltning m.v.

Persondatalovens § 5 indeholder en række grundlæggende principper for den dataansvarliges behandling af oplysninger, herunder regler om indsamling, ajourføring og opbevaring m.v.

Den nævnte bestemmelse indebærer bl.a., at oplysninger kun må indsamles til udtrykkeligt angivne og saglige formål, og senere behandling af oplysningerne må ikke være i strid med disse formål, jf. § 5, stk. 2. Efter persondatalovens § 5, stk. 3, skal de oplysninger, som behandles, være relevante og tilstrækkelige og må ikke omfatte mere, end hvad der kræves til opfyldelse af de formål, hvortil oplysningerne indsamles, og de formål, hvortil oplysningerne senere behandles. Der gælder således et princip om proportionalitet.

For så vidt angår spørgsmålet om saglighed, skal dette vurderes konkret i forhold til den enkelte offentlige myndighed, private virksomhed m.v. Afgørende vil være, om behandlingen af oplysninger sigter mod at løse opgaver, som falder inden for myndighedens, virksomhedens m.v. kompetenceområde eller (lovlige) virksomhedsområde.

Med hensyn til spørgsmålet om udtrykkeligt angivet formål og saglighed bemærkes, at den foreslåede ordning netop går ud på at give adgang for kommuner til efter nærmere fastsatte betingelser at foretage tv-overvågning. Hertil kommer, at overvågningen skal have til formål at bidrage til at fremme trygheden for de personer, der færdes i det tv-overvågede område.

I forhold til spørgsmålet om proportionalitet bemærkes, at den foreslåede ordning (alene) medfører mulighed for at tv-overvåge offentlige områder, der benyttes til almindelig færdsel, f.eks. gågader, butiksgader og »gå i byen«-gader, med henblik på at fremme borgernes tryghed. Kommunerne kan derimod f.eks. ikke tv-overvåge private områder, herunder private veje og private fællesveje, med henblik på at fremme borgernes tryghed. Hertil kommer, at tv-overvågning af områder, der benyttes til almindelig færdsel, som led i en tryghedsskabende indsats alene kan ske efter forudgående drøftelse med politidirektøren.

På denne baggrund forudsættes det, at behandling af personoplysninger ved tv-overvågning, der sker i overensstemmelse med de foreslåede bestemmelser i tv-overvågningsloven, har et udtrykkeligt angivet og sagligt formål, jf. persondatalovens § 5, stk. 2, og at overvågningen ikke er i strid med kravet om proportionalitet i persondatalovens § 5, stk. 3.

Ud over de generelle betingelser i persondatalovens § 5 skal betingelserne i persondatalovens §§ 6-8 være opfyldt. Det bemærkes i den forbindelse, at det følger af Datatilsynets praksis, at en tv-overvågning som udgangspunkt skal vurderes efter lovens § 6 om ikkefølsomme oplysninger, såfremt oplysninger omfattet af §§ 7 og 8 kun indgår i sjældne situationer.

Det forudsættes, at den behandling af almindelige personoplysninger ved tv-overvågning, som foretages i overensstemmelse med den foreslåede bestemmelse i tv-overvågningsloven, opfylder kravene i persondatalovens § 6, stk. 1, nr. 6 og 7. Ligeledes forudsættes det, at behandlingen af oplysninger i de tilfælde, hvor tv-overvågningen måtte afsløre strafbare forhold, opfylder kravene i persondatalovens § 8, stk. 1, og § 8, stk. 6, jf. § 7, stk. 2, nr. 4.

Som det fremgår ovenfor, er det forudsat, at den (umiddelbare) behandling af personoplysninger, der sker ved tv-overvågning, der iværksættes i overensstemmelse med den foreslåede bestemmelse i tv-overvågningslovens § 2 a, vil have hjemmel i persondataloven. Dette er imidlertid ikke ensbetydende med, at der herefter ikke gælder nogen krav efter persondatalovens behandlingsregler m.v., for så vidt angår den konkrete indretning af tv-overvågningen eller den efterfølgende behandling af de ved tv-overvågningen indsamlede personoplysninger.

I forbindelse med den konkrete indretning af tv-overvågningen (der foretages i overensstemmelse med de foreslåede bestemmelser) indebærer persondatalovens § 5, stk. 3, at tv-

overvågningen skal indrettes på en sådan måde, at den virker så lidt indgribende som muligt for de personer, der overvåges.

Med hensyn til den efterfølgende (konkrete) behandling af personoplysninger, der er indsamlet i forbindelse med tv-overvågning – f.eks. gennemgang af tv-optagelserne, anvendelse af optagelserne og videregivelse af optagelserne til udenforstående – gælder i forhold til almene boligorganisationer m.v. og idrætsanlæg, at dette vil skulle ske i overensstemmelse med persondatalovens almindelige behandlingsregler i §§ 5-8.

Kommunerne vil efter de almindelige regler i persondatalovens §§ 5-8 normalt kunne anvende optagelserne til formål, som ligger inden for deres myndighedsopgaver. Henset til at kommunerne med den foreslåede bestemmelse (tv-overvågningslovens § 2 a) får en bred adgang til at foretage tv-overvågning af potentielt store områder, der benyttes til almindelig færdsel, foreslås der imidlertid indsat en særlig regel om kommuners anvendelse af personoplysninger indsamlet ved tv-overvågning omfattet af tv-overvågningslovens § 2 a.

Tv-overvågning foretaget af boligorganisationer m.v. og idrætsanlæg vil være omfattet af persondatalovens særlige regel om videregivelse af billed- og lydoptagelser med personoplysninger, der optages i forbindelse med tv-overvågning i kriminalitetsforebyggende øjemed. Optagelserne må således kun videregives, hvis den registrerede har givet sit udtrykkelige samtykke, videregivelsen følger af lov eller videregivelsen sker til politiet i kriminalitetsopklarende øjemed, jf. persondatalovens § 26 a, stk. 1.

Også kommuners tv-overvågning i medfør af den foreslåede bestemmelse i tv-overvågningslovens § 2 a bør være omfattet af den særlige regel i persondatalovens § 26 a, stk. 1, om videregivelse af billed- og lydoptagelser, der optages i forbindelse med tv-overvågning i kriminalitetsforebyggende øjemed, jf. således forslaget til persondatalovens § 26 d, stk. 2. Det indebærer, at også kommunernes optagelser som udgangspunkt kun må videregives til politiet og kun i kriminalitetsopklarende øjemed.

I forbindelse med Justitsministeriets høring over lovforlaget, hvori den foreslåede § 2 a var medtaget, har Datatilsynet anført, at kravet i persondatalovens § 5, stk. 2, om formålsbestemthed – at senere behandling af oplysninger ikke må være uforenelig med det saglige formål, oplysningerne er indsamlet til – næppe vil være til hinder for, at de indsamlede oplysninger senere anvendes til andre formål end de oprindelige, når der foreligger en tilstrækkelig god begrundelse.

Datatilsynet har i forlængelse heraf anført, at tilsynet f.eks. vil kunne frygte, at der i forskellige sammenhænge kan opstå interesse for at anvende optagelser fra den kommunale tv-overvågning i forbindelse med kontrol af borgere og ansatte. Datatilsynet foreslår bl.a. på denne baggrund, at der indsættes en bestemmelse, som fastslår, at oplysninger kun må anvendes til nærmere beskrevne specifikke formål.

Justitsministeriet er enig i, at persondatalovens § 5, stk. 2, i praksis næppe i særlig vidt omfang vil være til hinder for, at oplysninger indsamlet fra tv-overvågning, der har til formål at fremme trygheden for personer, som færdes i det tv-over-

vågede område, senere anvendes af kommunen til andre formål. Det samme gælder i forhold til persondatalovens §§ 6-8.

På denne baggrund, og under hensyntagen til at kommunerne med den foreslåede bestemmelse får en bred adgang til at foretage tv-overvågning af potentielt store områder, der benyttes til almindelig færdsel, bør kommunernes (interne) anvendelse af optagelserne reguleres særskilt i persondataloven. Det foreslås derfor at indføre en særlig regel i persondatalovens § 26 d, stk. 1, hvorefter kommuners behandling af personoplysninger, der er indsamlet ved tv-overvågning omfattet af den foreslåede § 2 a i tv-overvågningsloven, alene må ske med det formål at fremme trygheden for personer, der færdes i det tv-overvågede område. Behandling til andre formål kan dog ske med den registreredes udtrykkelige samtykke.

Den foreslåede bestemmelse i § 26 d, stk. 1, indebærer, at en kommune ikke vil skulle foretage en konkret vurdering af, hvorvidt kommunen efter de almindelige behandlingsregler i persondatalovens §§ 5-8 vil være berettiget til at anvende (eller gennemse) billed- eller lydoptagelser med personoplysninger fra tv-overvågningen til andre formål end at fremme trygheden for personer, der færdes i det tv-overvågede område. Bestemmelsen indebærer, at en sådan behandling til andre formål (gennemgang/anvendelse) vil være udelukket.

Den foreslåede bestemmelse vil bl.a. indebære, at en kommunalt ansat ikke må gennemse tv-optagelser (foretaget efter den foreslåede bestemmelse i tv-overvågningslovens § 2 a) med henblik på at afdække, om borgere i kommunen begår socialt bedrageri m.v. Det vil endvidere være uforeneligt med bestemmelsen, hvis optagelser fra tv-overvågning gennemses med henblik på at kontrollere, om f.eks. en kommunes ansatte møder til tiden eller udfører deres arbejde i overensstemmelse med forskrifterne på det pågældende område.

I forbindelse med at tv-optagelserne (lovligt) gennemses, kan det tænkes, at kommunen tilfældigt bliver opmærksom på sekvenser, som kan rejse spørgsmål i relation til kommunalt ansattes varetagelse af deres arbejde, borgernes modtagelse af sociale ydelser osv. Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at kommunen heller ikke i sådanne tilfælde kan anvende optagelserne i forbindelse med behandlingen af en konkret sag, da der i givet fald ikke vil være tale om en behandling af oplysninger, der sker med henblik på at fremme trygheden for personer, som færdes i det tv-overvågede område.

Derimod må billed- eller lydoptagelser med personoplysninger anvendes i situationer, hvor det kan medvirke til at fremme trygheden for personer, der færdes i det tv-overvågede område. Som eksempel herpå kan nævnes tilfælde, hvor optagelserne anvendes til at »spotte« unge, der er årsag til uro i et bestemt område, så man kan gribe ind over for dem på et tidligt tidspunkt – inden de begår strafbare handlinger – og genskabe trygheden for de borgere, der færdes i området. Som et andet eksempel kunne tænkes, at en kommune med henblik på at planlægge sin tryghedsskabende indsats ønsker en mere generel kortlægning af, hvordan og på hvilke tidspunkter et område er plaget af uro, og at optagelserne kan bidrage hertil.

Sammenfattende må tv-optagelserne alene gennemses og/eller anvendes med henblik på at afdække m.v., om der i det tv-overvågede område er foregået noget, som er egnet til at

skabe utryghed – f.eks. chikane, uro eller hærværk – og som tv-overvågningen har til formål at modvirke. Omvendt må tv-optagelserne f.eks. ikke gennemses eller anvendes med henblik på at kontrollere kommunens ansatte eller borgere, der færdes i det tv-overvågede område.

Tv-overvågning foretaget af boligorganisationer m.v. og idrætsanlæg vil være omfattet af persondatalovens særlige regel om sletning af billed- og lydoptagelser med personoplysninger, der optages i forbindelse med tv-overvågning i kriminalitetsforebyggende øjemed. Efter persondatalovens § 26 a, stk. 2 og 3, skal sådanne optagelser som udgangspunkt slettes senest 30 dage efter optagelsen. Denne frist kan fraviges, hvis det er nødvendigt af hensyn til den dataansvarliges behandling af en konkret tvist. Det foreslås, at slettereglen skal gælde tilsvarende for kommuners tv-optagelser i tryghedsskabende øjemed i medfør af de foreslåede bestemmelser herom.

I forbindelse med høringen over forslaget har Datatilsynet anført, at der efter tilsynets opfattelse ikke er behov for, at kommunerne kan opbevare optagelser ud over 30 dage, heller ikke af hensyn til en konkret tvist. Datatilsynet har herved bl.a. henvist til, at den tv-overvågning, som kommunerne skal have adgang til at foretage, alene er et led i en generel tryghedsskabende indsats over for borgerne. Justitsministeriet er enig i Datatilsynets synspunkt, og på den baggrund foreslås det, at undtagelserne i § 26 a, stk. 3, til den almindelige slettefrist på 30 dage, jf. § 26 a, stk. 2, ikke skal gælde for kommuners overvågning af offentlig gade, vej, plads eller lignende område, som benyttes til almindelig færdsel, som led i en generel tryghedsskabende indsat, jf. den foreslåede § 26 d, stk. 3.

Persondatalovens § 29 indebærer, at der forud for tv-overvågningsens iværksættelse som udgangspunkt bør gives særskilt meddelelse til personer, der fast kommer i området, herunder f.eks. personer, der udfører arbejde i et boligområde, bl.a. om formålet med overvågningen, muligheden for videregivelse af optagelserne til politiet, opbevaringsperiodens længde, og hvor i området overvågningen foregår.

Desuden indebærer tv-overvågningslovens § 3 a, at når der foretages tv-overvågning af steder eller lokaler, hvortil der er almindelig adgang, skal der ved skiltning eller på anden tydelig måde oplyses om overvågningen. Det vil afhænge af områdets størrelse og indretning, hvor mange skilte der i givet fald skal opsættes. Der bør normalt opsættes skilte ved adgangsveje m.v. til området og på parkeringspladser m.v., der overvåges.

De foreslåede bestemmelser medfører endvidere, at den, der behandler personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning, vil være undergivet bestemmelserne i persondatalovens §§ 41 og 42 om fortrolighed og datasikkerhed. Disse bestemmelser medfører bl.a., at den dataansvarlige skal iværksætte de fornødne tekniske og organisatoriske sikkerhedsforanstaltninger mod, at oplysninger kommer til uvedkommendes kendskab, misbruges eller i øvrigt behandles i strid med loven.

Idet de foreslåede bestemmelser i tv-overvågningslovens § 2 a som anført ovenfor forudsættes at være i overensstemmelse med persondatalovens § 5, stk. 2 og 3, om saglighed og proportionalitet, rejser ordningen ikke spørgsmål i forhold til

databeskyttelsesdirektivet (direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995).

Der kan i den forbindelse bl.a. henvises til, at bestemmelserne i persondatalovens § 5, stk. 2 og 3, bl.a. gennemfører direktivets artikel 6, stk. 1, om saglighed og proportionalitet.

Ad det foreslåede § 2 b om udvidet adgang til at foretage tv-overvågning af havne

Det følger af havnelovens § 6, at en havn kan organiseres som 1) en statshavn, 2) en kommunal havn, 3) en kommunal selvstyrehavn, 4) et helt eller delvis kommunalt ejet aktieselskab eller 5) en privatretligt organiseret havn, der ikke er omfattet af nr. 4.

Forbuddet i tv-overvågningsloven gælder kun overvågning af frit tilgængelige områder, som foretages af private. For havne, der ikke er privat ejet, gælder der således ikke i dag noget forbud i tv-overvågningsloven mod tv-overvågning, og for private havne gælder forbuddet i loven alene tv-overvågning af frit tilgængelige områder.

For statslige og kommunale havne gælder i forhold til tv-overvågning persondatalovens regler og almindelige forvaltningsretlige principper, og for sådanne havne fører disse regler m.v. til, at de pågældende havne kan foretage tv-overvågning med henblik på at beskytte statslig eller kommunal ejendom mod kriminalitet. Det må derimod anses for tvivlsomt, om en statslig eller kommunal havn uden lovhjemmel kan foretage tv-overvågning af frit tilgængelige områder med et generelt kriminalitetsbekæmpende sigte.

Ændringsforslaget indebærer, at den, der har rådighed over et havneområde, med politidirektørens tilladelse kan foretage tv-overvågning af det pågældende havneområde og af arealer, som ligger i direkte tilknytning hertil, når overvågningen er væsentlig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse. Det gælder, uanset om den, som har rådighed over havneområdet, er en offentlig myndighed eller en privat person, forening eller virksomhed m.v.

Ændringsforslaget medfører ingen begrænsninger af de muligheder, som offentlige havne har efter gældende ret til at foretage tv-overvågning. Den foreslåede bestemmelse indebærer heller ikke ændringer i forhold til private havnes adgang til at tv-overvåge områder, som ikke er frit tilgængelige.

Efter forslaget beror det på en samlet vurdering af forholdene i det pågældende havneområde, om tv-overvågningen kan anses for væsentlig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse. Der skal i den forbindelse bl.a. lægges vægt på oplysninger om karakteren og omfanget af det pågældende havneområdes kriminalitetsproblemer m.v. Er der alene tale om helt enkeltstående eller bagatelagtig kriminalitet, eller er der tale om kriminalitet, som ligger lang tid tilbage, kan der ikke gives tilladelse til tv-overvågning.

Tv-overvågningen vil som udgangspunkt skulle rettes mod »det pågældende havneområde«, dvs. selve området, som ansøgeren har rådighed over – f.eks. (dele af) kajpladser, moler, opmagasineringspladser m.v. Der kan endvidere efter forslaget undtagelsesvis gives tilladelse til tv-overvågning af arealer, som ligger i direkte tilknytning til havneområdet. Der må herved lægges vægt på, om tv-overvågning også af disse tilstødende arealer konkret må anses for væsentlig for at kunne

nå målet med tv-overvågningen af havneområdet. Der sigtes hermed til afgrænsede arealer, som ligger i umiddelbar tilknytning til havneområdet, og hvor særlige bygningsmæssige forhold gør sig gældende. Det kan f.eks. være en kommunal vej langs havneområdet. Hvis der er tale om tv-overvågning af et privatejet areal, som ligger i umiddelbar tilknytning til havneområdet, f.eks. en parkeringsplads, en vej eller et stisystem, som tilhører en anden privat person eller virksomhed, vil det være en forudsætning for at få tilladelse til at foretage tv-overvågning af det pågældende areal, at ansøgeren m.v. har samtykke fra den, der ejer det pågældende areal. Er det pågældende areal statsligt eller kommunalt ejet, er det derimod ikke nødvendigt at indhente et sådant samtykke.

Det er ikke en forudsætning for at opnå tilladelse til at tv-overvåge et areal, som ligger i umiddelbar tilknytning til havneområdet, at ansøgeren tillige foretager overvågning af arealer i selve havneområdet. Eksempelvis vil den, der har rådighed over et havneområde, som grænser op til en offentlig vej, efter omstændighederne kunne få tilladelse til at overvåge den del af vejen, der ligger i umiddelbar tilknytning til havneområdet, selv om den pågældende ikke også har behov eller mulighed for at foretage tv-overvågning af (frit tilgængelige) arealer på havnen.

Det skal fremgå af politiets tilladelse, hvilke arealer den konkrete tilladelse omfatter.

Tv-overvågningen skal i alle tilfælde indrettes på en sådan måde, at der i videst muligt omfang tages hensyn til folks privatliv, og der må ikke være tale om, at personer kan blive tv-overvåget, når de befinder sig i deres eget hjem. Det anførte er ikke til hinder for, at tv-overvågningen kan tilrettelægges således, at den bl.a. omfatter dækket på de både, som befinder sig i havnen.

Det foreslås endvidere, at politiets tilladelse skal tidsbegrænses, således at der alene gives mulighed for at foretage tv-overvågning i en vis periode, hvorefter tilladelsen i givet fald må forlænges for en ny periode. Det foreslås, at der højst kan gives tilladelse for 5 år ad gangen.

Den, som foretager tv-overvågning af havneområder m.v. efter de foreslåede regler, vil i givet fald være omfattet af persondatalovens § 29 om oplysningspligt og tv-overvågningslovens §§ 3 eller 3 a om skiltning m.v. i forbindelse med tv-overvågning.

Til nr. 3

Ændringsforslaget indebærer, at der i den foreslåede § 2, stk. 2, i tv-overvågningsloven indsættes et krav om, at der skal udarbejdes en plan for bekæmpelse af kriminaliteten i boligområdet, før der kan gives tilladelse til tv-overvågning i medfør af bestemmelsen. Planen skal udarbejdes af kommune, politi og boligorganisation m.v. i fællesskab. Derudover indsættes der et krav om, at det kun skal være muligt at have en tilladelse til tv-overvågning i 1 år ad gangen modsat de foreslåede 5 år.

Til nr. 7

I lovforslagets § 3, stk. 2, er det foreslået, at lovens § 1 ved kongelig anordning kan sættes i kraft for Færøerne og Grøn-

land med de afvigelser, som de færøske eller grønlandske forhold tilsiger.

Området privat tv-overvågning er imidlertid overtaget af de færøske myndigheder som et færøsk særanliggende, og det

foreslås derfor, at loven ikke skal kunne sættes i kraft for Færøerne ved kongelig anordning.

Kim Andersen (V) Kristian Pihl Lorentzen (V) Karsten Nonbo (V) Peter Skaarup (DF) fmd. Marlene Harpsøe (DF) Pia Adelsteen (DF) Tom Behnke (KF) Christian H. Hansen (UFG) Simon Emil Ammitzbøll (LA) Karen Hækkerup (S) Maja Panduro (S) Mogens Jensen (S) Julie Skovsby (S) Anne Baastrup (SF) nfmd. Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) Lone Dybkjær (RV) Line Barfod (EL)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	3
Socialdemokratiet (S)	45	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	23	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	17	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	3
Enhedslisten (EL)	4		

Oversigt over bilag vedrørende L 185

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsnotat, fra justitsministeren
2	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Høringssvar fra Institut for Menneskerettigheder, fra justitsministeren
4	Godkendt tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
5	Henvendelse af 21/4-10 fra Ejendomsforeningen Danmark
6	1. udkast til betækning
7	Ændringsforslag, fra justitsministeren
8	Henvendelse af 28/4-10 fra Forsikring & Pension
9	2. udkast til betækning
10	Henvendelse af 26/4-10 fra TEKNIQ
11	Revideret tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
12	Henvendelse af 26/4-10 fra Foreningen af Lystbådehavne I Danmark og Dansk Sejlunion
13	3. udkast til betækning
14	4. udkast til betækning
15	5. udkast til betækning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 185

Spm.nr.	Titel
1	Spm., om ministeren vil medvirke til at sikre, at lystbådehavne også kan få tilladelse til at tv-overvåge, således at indbruddene og tyverierne præventivt kan hindres og effektivt opklares, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om redegørelse for forventede øgede udgifter til flere tilsyn, flere sager, der skal vurderes, og øget politiindsats på baggrund af forslaget, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om kommentar til høringssvar fra Institut for Menneskerettigheder, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om teknisk bistand til ændringsforslag, der sikrer, at alle optagelser er krypterede, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om teknisk bistand til ændringsforslag, der sikrer, at det bliver et lovkrav, at der samtidig skal foreligge en boligsocial handlingsplan, der udarbejdes i samarbejde mellem kommuner, politi og socialforvaltning, således at problemerne reelt løses frem for at flyttes til andre boligområder, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om teknisk bistand til et ændringsforslag, der sikrer, at det er politiet, der skal opsætte kameraer og således ligge inde med »midlerne« til at kunne opsætte, og således at boligselskaberne ikke skal bære den økonomiske byrde selv for en begrænset tidsfrist, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm., om ministeren vil sikre, at Datatilsynet får ekstra ressourcer, eftersom der gennem mange år er fyldt ekstra på deres arbejdsopgaver og det vil have

- store konsekvenser for tilsynet, hvis den udvikling fortsætter – uden at der tilføres ekstra ressourcer, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 8 Spm. om ministeren vil sikre, at kvaliteten af udstyret skal være af en standard, således at filmoptagelserne er brugbare i forbindelse med efterforskning og det undgås, at retssager resulterer i en frifindelse, fordi optagelserne er for ringe, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 9 Spm. om ministeren vil tage initiativ til en evaluering af ordningen, således at vi får flere erfaringer med overvågningens effekt og med, om kriminaliteten blot »flytter ud af området«, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 10 Spm. om kommentar til henvendelse af 21/4-10 fra Ejendomsforeningen Danmark, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 11 Spm. om kommentar til henvendelse af 28/4-10 fra Forsikring & Pension, til justitsministeren
- 12 Spm., om ministeren vil være indstillet på at give kommunerne mulighed for videoovervågning uagtet høringsvar fra KL, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 13 Spm. om kommentar til henvendelse af 26/4-10 fra TEKNIQ, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 14 Spm., om ministeren mener, det vil være en god idé med en ISO-certificering af leverandøren af udstyr, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 15 Spm. om kommentar til henvendelse af 26/4-10 fra Foreningen af Lystbådehavne I Danmark og Dansk Sejlunion, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 16 Spm. om teknisk bistand til et ændringsforslag, der giver kommunerne mulighed for videoovervågning som i det oprindelige udkast til lovforslaget, der var sendt i høring, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 17 Spm. om teknisk bistand til ændringsforslag, der sikrer, at lystbådehavne også kan få tilladelse til at tv-overvåge i samme omfang, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 18 Spm., om det under henvisning til ministerens besvarelse af spørgsmål nr. 5 drejer sig om, at det skal være en plan, som kommune, politi og boligselskab laver i fællesskab for, hvordan kriminaliteten i et område nedbringes, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 19 Spm. om, at hvis ministeren, jf. ministerens svar på spørgsmål 14, ikke ser så store vanskeligheder ved bl.a. opsætningen af og kvaliteten af produkterne, hvorfor det så i praksis viser sig, at der er så mange helt eller delvis ubrugelige optagelser, der kan tilskrives kvaliteten og opsætningen af udstyret, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 20 Spm. om teknisk bistand til ændringsforslag, der vedrører henholdsvis statslige og kommunale havne og havne, der er privat ejet, og hvor driftsherren er ansøger og modellen i øvrigt kunne være den som foreslået for boligorganisationer, til justitsministeren, og ministerens svar herpå